

วรรณวิภา เกษม 2553: ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ต่อผลผลิตข้าวในประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ประชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สมพร อิศวิลานนท์, M.A. 68 หน้า

ข้าว เป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เพราะนอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศ ยังเป็นสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศซึ่งเป็นรายได้หลักให้กับเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาในเรื่องนี้เพื่อ (1) อธิบายสถานการณ์การผลิตข้าวของไทยในปัจจุบัน (2) ศึกษาถึงปัจจัยราคา และปัจจัยที่มีใช้ราคาที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าว รวมถึงผลผลิตข้าว (3) วิเคราะห์การตอบสนองของผลผลิตข้าวต่อการลงทุนวิจัยข้าวของรัฐ และรวมถึงปัจจัยราคาและปัจจัยที่มีใช้ราคา

ผลการศึกษาพบว่า การตอบสนองของพื้นที่เพาะปลูก และการตอบสนองของผลผลิตข้าว นาปี และข้าวนาปรังต่อการเพิ่มขึ้นของราคาข้าวโดยเปรียบเทียบ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก รวมถึงปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปริมาณน้ำฝน และพื้นที่ชลประทาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ปริมาณน้ำ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลิตภาพในการผลิตข้าว เช่นเดียวกับตัวแปรงบประมาณงานวิจัยข้าว ซึ่งพบว่ามี ความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน ด้านผลการวิเคราะห์ค่าความยืดหยุ่นของการตอบสนองอุปทานข้าวนาปี และข้าวนาปรังต่อการลงทุนในการวิจัยข้าว พบว่า ค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ 0.1209 สำหรับข้าวนาปี และ 0.2106 สำหรับข้าวนาปรัง กล่าวคือ หากรัฐบาลมีการลงทุนในงานวิจัยข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ย่อมส่งผลต่ออุปทานข้าวนาปี และข้าวนาปรังเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12 และ 0.21 ตามลำดับ

ผลการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรส่งเสริมการผลิตข้าวให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยผ่านทาง การลงทุนในการวิจัยการพัฒนาทั้งด้านคุณภาพของพันธุ์ข้าว ทางด้าน ประสิทธิภาพในการผลิต และปัจจัยที่เกื้อหนุนในการผลิตข้าว ได้แก่ พื้นที่ชลประทาน รวมถึงการ มีมาตรการที่จูงใจในการกำหนดราคาผลผลิตข้าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ย่อมเป็นแรงจูงใจให้ เกษตรกรทำการผลิตข้าวเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เพียงพอความต้องการภายในประเทศ และการส่งออก ไปขายยังต่างประเทศ

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ